PROGRAMMABEGROTING 2023

Programmabegroting 2023 en Meerjarenraming 2024-2026

GGD IJsselland, april 2022
(G22.000302)

Uit de Wgr (§ 7. Financiën, artikel 34-35) en onze gemeenschappelijke regeling (artikel 47) volgt dat het algemeen bestuur de begroting vaststelt, waarna het dagelijks bestuur binnen twee weken na vaststelling en vóór 1 augustus de begroting naar Gedeputeerde Staten van de provincie stuurt. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting aan de raden. De raden kunnen op deze ontwerpbegroting hun zienswijze geven. Daarom zendt het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting acht weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden.

www.ggdijsselland.nl

GGD IJsselland

Voorwoord

Toekomstbestendig samenwerken aan gezondheid was de titel van de Ontwikkelingenbrief 2023, de basis voor de Programmabegroting 2023 die voor u ligt en die is vastgesteld door het algemeen bestuur van GGD IJsselland. Toekomstbestendig samenwerken aan een belangrijke opdracht: het bewaken, beschermen en bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving voor alle Nederlanders. En daarvoor moeten keuzes gemaakt worden over herstel en versteviging van de publieke gezondheid, verschuiving van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag en het realiseren van een robuuste crisisorganisatie. Kortom: over de toekomstbestendigheid van de publieke gezondheidszorg in Nederland.

Ook regionaal en lokaal worden er in 2023 keuzes gemaakt. Met de nieuwe collegeakkoorden van onze 11 gemeenten als basis en een nieuw bestuur van GGD IJsselland gaan we aan de slag en bouwen we verder aan de beweging die we in gang hebben gezet in de vorige bestuursperiode. Een beweging die gaat over het versterken van eigen regie, veerkracht van de inwoners van onze regio en een gezonde basis. Lokaal nabij, in de 11 gemeenten, voor alle inwoners. Deze beweging is een samenspel van vele aspecten zoals veilig wonen en werken, meedoen, welzijn, ontmoeting en ondersteuning en daarmee een samenspel tussen vele organisaties, ook in uw gemeente.

GGD IJsselland heeft als organisatie een bewogen periode achter zich liggen. De afgelopen twee jaar werden gedomineerd door het coronavirus en de bestrijding daarvan. Toch is het ook gelukt de andere taken van de GGD te blijven uitvoeren en de doelen uit de bestuursagenda ‘Beweging van uit eigen regie’ te realiseren. U leest daarover meer in deze programmabegroting. De GGD is zichtbaarder dan ooit als maatschappelijk relevante organisatie en het belang van de bevordering en bescherming van gezondheid en van preventie wordt overal onderkend.

Intern ontwikkelt de organisatie zich door naar een wendbare GGD organisatie die snel, op maat en in nabijheid kan inspelen op actuele ontwikkelingen en zich richt op samenwerking in het netwerk, in steeds wisselende verbanden en coalities. In elke gemeente wordt vanuit de GGD deelgenomen in lokale projecten en coalities en voeren we taken, zoals de jeugdgezondheidszorg, uit als verlengstuk van de gemeenten. In de organisatie staat persoonlijk leiderschap van de professionals vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid centraal.

Een integrale aanpak gericht op ‘gezondheid over alle beleidsterreinen heen’ is nodig om de zorgkosten behapbaar te houden en gelijke kansen op gezondheid te bevorderen en daar moeten we vol op in kunnen zetten! Dat betekent voor de organisatie van GGD IJsselland een noodzakelijke versterking in de basis zoals beschreven in de ontwikkelingenbrief (kaders voor de begroting 2023) en vertaald in deze programmabegroting. De basis moet worden versterkt om goed in te kunnen blijven spelen op ontwikkelingen en toekomstige crisissen.

In de Ontwikkelingenbrief 2023 hebben we de kaders voor de Programmabegroting 2023 geschetst, die in dit document verder zijn uitgewerkt. In voorliggende programmabegroting zijn alle producten uit ons productenboek ingedeeld in vijf taakvelden. Per taakveld beschrijven we alle relevante inhoudelijke en financiële zaken, zodat u in één oogopslag het overzicht heeft.

Tot slot: Investeren in gezondheid is investeren in een betekenisvol leven! Dat gunnen we al onze inwoners in onze prachtige regio IJsselland. In 2023 zetten we ons daar heel graag samen met u voor in!

April 2022
Namens het dagelijks bestuur,

Michiel van Willigen
Voorzitter

Rianne van den Berg
Secretaris

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

DE GGD IN EEN OOGOPSLAG ! **6**

1. Beleidsbegroting **8**

1.1 Taken 8

1.2 Agenda Publieke gezondheid 2023-2026 9

1.3 Middelen 9

1.3.1 Sluitende begroting 2023 9

1.4 Indexering 10

2. Programma Gezondheid **12**

2.1 Inleiding 12

2.2 Wat gaat het kosten? 12

2.3 Jeugdgezondheidszorg 13

2.4 Infectieziektebestrijding 15

2.5 Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners 18

2.6 Onderzoek, beleid en preventie 21

2.7 Toezicht houden 23

3. Programma Service en Samenwerking **27**

3.1 Inleiding 27

3.2 Waar staan we voor? 27

3.3 Wat doen we ervoor? 28

3.4 Wat gaat het kosten? 28

3.5 Wat zijn de (strategische) netwerkoverleggen en -partners? 28

4. Financiële begroting **31**

4.1 Begroting van baten en lasten GGD IJsselland 31

4.2 Toelichting op de financiële begroting 31

4.3 Algemene lasten en dekkingsmiddelen 32

4.4 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 32

5. Paragrafen op grond van de BBV **34**

5.1 Algemeen 34

5.2 Weerstandsvermogen en risico's 34

5.2.1 Algemeen 34

5.2.2 Evaluatie weerstandscapaciteit 34

5.2.3 Overzicht risico's 34

5.2.4 Financiële kengetallen 2023 38

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen 39

5.4 Bedrijfsvoering 39

5.5 Verbonden partijen 40

5.6 Treasury 40
5.6.1 Inleiding 40
5.6.2 Algemene ontwikkelingen 40
5.6.3 Risicomanagement 40
5.6.4 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte 42
5.6.5 Rentevisie 42

Bijlage 1 Overzicht gemeentelijke bijdragen 43

Bijlage 2 Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen 45

Bijlage 3 Overzicht personele sterkte 46

Bijlage 4 Overzicht van reserves en voorzieningen 47

Bijlage 5 Overzicht van langlopende leningen 48

Bijlage 6 Overzicht activa 49

Bijlage 7 Overzicht taakvelden en overhead 50

Bijlage 8 Balans 51

Bijlage 9 Compensabele BTW 53

Bijlage 10 Beleidsindicatoren 54

GGD IJSSELLAND IN EEN OOGOPSLAG !

Mensen

- ongeveer 535.000 inwoners in 11 gemeenten
- waarvan circa 115.000 jeugdigen
- rond de 450 medewerkers
- 28 consultatiebureaus
- hoofdvestiging in Zwolle en een nevenlocatie in Deventer

Uitgaven

Programma gezondheid

- *Jeugdgezondheidszorg*
- *Infectieziektebestrijding*
- *Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners*
- *Onderzoek, beleid en preventie*
- *Toezicht houden*

Programma Service & Samenwerking
Algemene dekkingsmiddelen

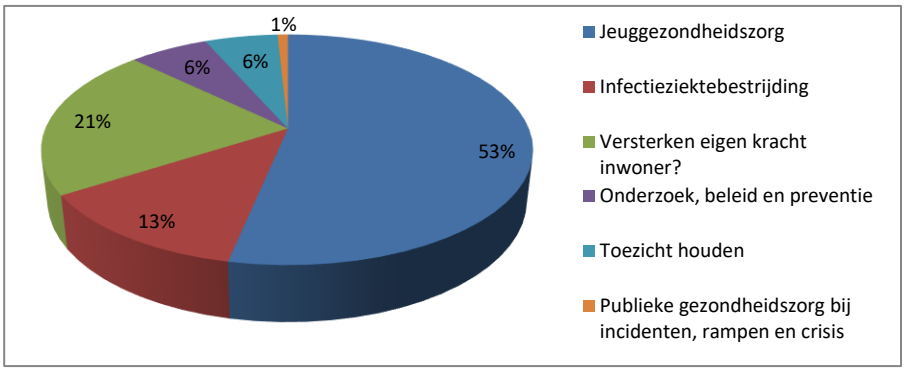

Inkomsten

Inkomsten totaal in 2023 € 29,3 miljoen

- Algemene gemeentelijke bijdrage € 21,2 miljoen
- Inkomsten uit DVO € 3,2 miljoen
- Inkomsten uit projecten € 0,9 miljoen
- Rijksbijdrage € 0,9 miljoen
- Inkomsten uit klanttarief € 2,6 miljoen
- Overige € 0,3 miljoen

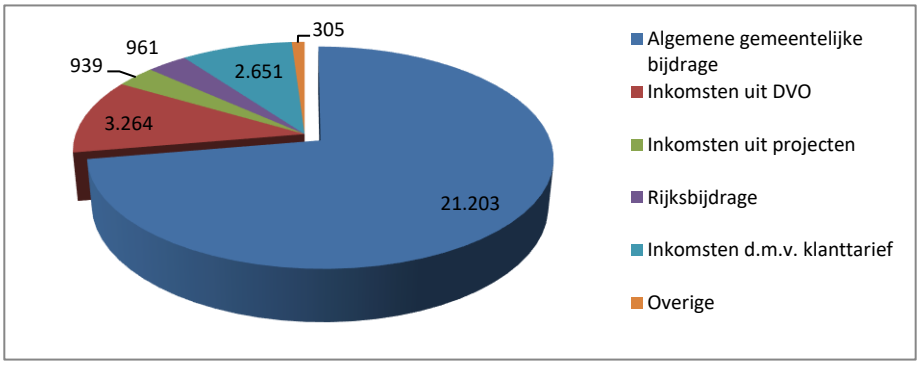

Inhoudelijke doelstellingen

- Herstellen en versterken van de publieke gezondheid
- Uitvoeren van de bestuursagenda
- Jeugdgezondheidszorg: > 100.000 kinderen in beeld
- Bestrijden infectieziekten: vaccineren en adviseren over hygiëne en infectiepreventie
- Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners
- Onderzoek, beleid en preventie: in beeld brengen, bevorderen en behouden van de gezondheid van alle 535.000 inwoners en van specifieke risicogroepen
- Toezicht houden: inspecteren van meer dan 1100 kinderopvanginstellingen en toezicht houden op de kwaliteitseisen van de Wmo.
- Service & Samenwerking: optimaliseren van de kwaliteit en het rendement van de samenwerking tussen en met gemeenten en partners

Wat zijn de ontwikkelingen met financiële impact in deze begroting?

Ten opzichte van begroting 2022 neemt het volume van de begroting 2023 met € 949.000 toe. Er is sprake van nieuw beleid en investeringen in de basis van de GGD en samen met de Veiligheidsregio in Bedrijfsvoering. De toename is het gevolg van:

• Ontwikkeling loonindex en prijsindex:	€ 454.000
• Toekomstbestendige Bedrijfsvoering (samen met Veiligheidsregio IJsselland)	€ 111.000
• Informatiebeveiliging, privacybescherming en doorontwikkeling als netwerkorganisatie:	€ 332.000
• Suïcidepreventie:	€ 52.000
Totaal	€ 949.000

1. Beleidsbegroting

1. Beleidsbegroting

1.1 Taken

In de Wet publieke gezondheid (WPG) ligt vast dat gemeenten een GGD in stand moeten houden. Tevens is in deze wet vastgelegd welke taken de gemeenten in het kader van publieke gezondheid, veelal door de GGD, moeten laten uitvoeren. De GGD voert ook taken uit die belegd zijn in andere wetten, zoals het uitoefenen van het toezicht op de kinderopvang. Daarnaast heeft de GGD taken op basis van de Wet op de lijkbezorging, de Wet op de jeugdzorg, Wet maatschappelijk ondersteuning en de Wet veiligheidsregio's (voorbereiden op rampen).

Doordat de gemeenten verplicht zijn de GGD in stand te houden in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, heeft de GGD ook te maken met de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent bijvoorbeeld dat de GGD in haar organisatie capaciteit heeft om het bestuur te ondersteunen.

In het algemeen bestuur zijn afspraken gemaakt over de basistaken en diensten die GGD IJsselland levert en waarvoor gemeenten een gemeentelijke bijdrage leveren. GGD IJsselland voert ook werkzaamheden uit voor gemeenten op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO) of een (structurele) subsidierelatie. De belangrijkste diensten hierin zijn de taken op het terrein van de Maatschappelijke zorg en taken die door een structurele landelijke subsidieregeling worden gefinancierd. Daarnaast levert GGD IJsselland diensten die met incidentele middelen worden gefinancierd. Het kan gaan om diensten voor gemeenten (met een kortlopende subsidie), diensten voor burgers (op basis van tarief) en diensten aan andere partijen (bijvoorbeeld de politie). Alle taken en bijbehorende dienstverlening zijn beschreven in het productenboek van GGD IJsselland.

GGD IJsselland werkt aan publieke gezondheid voor elf gemeenten en wil het gezicht zijn van de publieke gezondheid in de samenleving. We zetten onze expertise in en delen deze in de samenwerking met andere partijen. Alle inwoners in onze regio zijn op een eigen manier bezig met gezondheid. Dáár sluiten wij bij aan met als uitgangspunt zoveel mogelijk regie bij de inwoner. We spelen snel en flexibel in op vragen en ontwikkelingen in de samenleving en gaan daarbij actief op zoek naar kansen.

Opzet binnen programma's
Om samenhang aan te brengen tussen inhoud, prestaties en geld kent deze programmabegroting de volgende opzet binnen de programma's; alle basis- en structureel aanvullende producten uit het productenboek zijn voor het programma Gezondheid ingedeeld in vijf taakvelden. Per taakveld beschrijven we:

- wat we doen: niet limitatief maar ter illustratie van de aard van onze werkzaamheden waarbij waar mogelijk zoveel mogelijk een link wordt gelegd met de programmalijn(en) uit de agenda publieke gezondheid;
- ontwikkelingen: actualisatie van de ontwikkelingenbrief, concretiseren van activiteiten uit de agenda publieke gezondheid, nieuwe ontwikkelingen;
- wat we gaan meten;
- wat zijn onze vitale (regionale) netwerkpartners;
- wat het gaat kosten .

Deze opzet komt ook terug in het programma Service & Samenwerking, waarbij we daar ook naar voren brengen wie onze (strategische) netwerkpartners zijn.

De producten zijn voor 2023 ingedeeld naar de volgende taakvelden:

GGD	Jeugdgezondheidszorg
	Infectieziektebestrijding
	Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoner
	Onderzoek, beleid en preventie
	Toezicht houden

Al deze taakvelden vallen onder het programma Gezondheid. Daarnaast hebben we in het programma Service en Samenwerking de bestuurlijke en ondersteunende activiteiten ondergebracht, waaronder publieke gezondheidszorg bij incidenten, rampen en crisis.

1.2 Agenda Publieke gezondheid 2023-2026

Vanaf 2018 wordt samen met gemeenten het programma 'Beweging vanuit eigen regie' uitgevoerd. Dit programma komt voort uit de bestuurlijke agenda 'Beweging vanuit eigen regie' van onze 11 gemeenten. In vijf programmalijnen wordt gewerkt aan het versterken van preventie, publieke gezondheid en eigen regie van inwoners vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid. Dit gebeurde naast alle andere inspanningen die we als GGD leveren op het terrein van publieke gezondheid.

De rapportage 'Bewogen vanuit eigen regie' van februari 2022 informeert over de concrete opbrengst van activiteiten en over de beweging die in gang is gezet tijdens de bestuursperiode 2018-2022. De opbrengst laat zien dat we op de goede weg zijn. Op voorhand was duidelijk dat de doelen uit de agenda niet in vier jaar bereikt kunnen worden. In de volgende bestuursperiode willen we daarom voortbouwen op de ingeslagen weg! Het algemeen bestuur van GGD IJsselland heeft hiervoor enkele gedachten voor de volgende bestuursperiode meegegeven. Het nieuwe bestuur zal voor de komende jaren haar eigen koers bepalen en gaat daar in het najaar van 2022 mee aan de slag. Aan de hand van deze koers wordt het uitvoerende programma verder ingericht. We blijven werken aan een gezonde samenleving in IJsselland, mét onze inwoners en mét vele partijen in de samenleving. Vooralsnog gaan we uit van de financiële kaders die in de huidige begroting van de GGD zijn ingeruimd.

1.3 Middelen

1.3.1 Sluitende begroting 2023

De in de begroting opgenomen baten en lasten zijn: € 29.376.000.

De begroting van GGD IJsselland heeft betrekking op alle uitgaven en inkomsten die voor 2023 worden voorzien. Deze betreffen de volgende zaken:

1. producten die worden gefinancierd uit de algemene gemeentelijke bijdrage, waaronder de wettelijke taken waarvoor de gemeenschappelijke regeling is ingesteld (bijvoorbeeld infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg);
2. dienstverlening die uit Rijksbijdragen wordt gefinancierd (dit betreft voornamelijk de bekostiging van de dienstverlening op het gebied van SOA-Sense);
3. dienstverlening die met afzonderlijke gemeenten is overeengekomen, op basis van een dienstverleningsovereenkomst of projectfinanciering met een langlopende subsidiebeschikking (zoals dienstverlening bemoeizorg die wordt gefinancierd door de centrumgemeente Zwolle);

4 geraamde structurele inkomsten en uitgaven voor diensten die direct door derden worden betaald (klanttarief voor burgers of andere partijen, zoals reizigersadvisering).

Daarnaast worden incidentele activiteiten van de GGD op projectbasis gefinancierd. Deze activiteiten zijn niet te voorzien en maken daarom geen deel uit van de programmabegroting.

Onderstaande figuur geeft een globaal overzicht van omvang van de begroting in voornoemde financieringsstromen (bedragen x 1000 Euro).

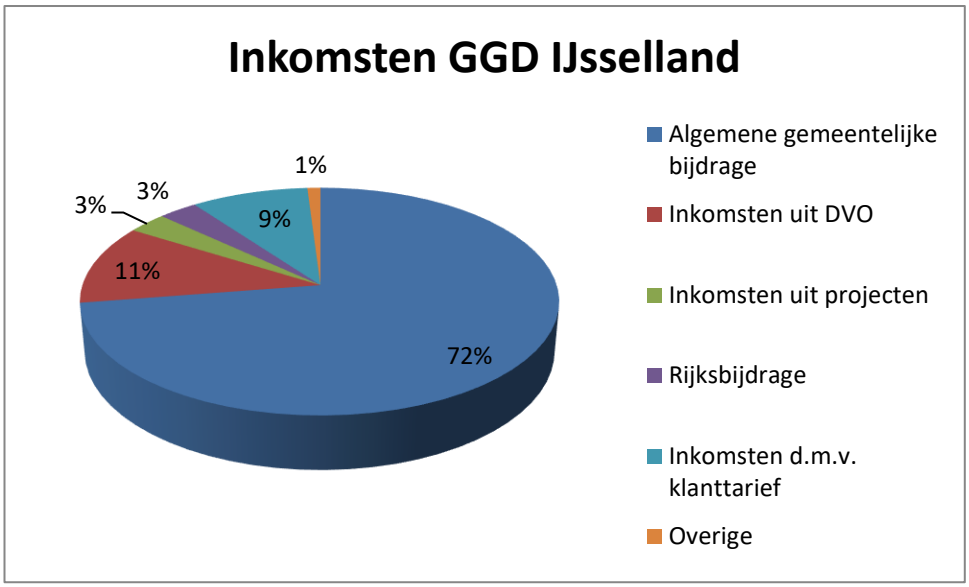

Figuur 2. Inkomsten GGD IJsselland

1.4 Indexering

In de Programmabegroting 2023 zijn de verwachte ontwikkelingen van loonkosten en prijzen verwerkt op basis van de uitgangspunten die 27 januari 2022, als onderdeel van de Ontwikkelingenbrief 2023, door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. De basis hiervoor is de ontwikkeling die in de septembercirculaire 2021 door het gemeentefonds wordt gehanteerd.

Ontwikkeling personeelslasten
Loonontwikkeling 2023; de cao Samenwerkende Gemeentelijk Organisaties (cao SGO), die van toepassing is op werknemers die voor een gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst taken uitvoeren op grond van de Wet publieke gezondheid en/of de Wet op de lijkbezorging, loopt van 1 januari 2021 tot 1 januari 2023. Als uitgangspunt voor de begroting 2023 is de indexering van de salarissen vastgesteld op 2,0%. Eventuele nieuwe cao afspraken voor 2023 moeten te zijner tijd via een begrotingswijziging worden verwerkt.

Ontwikkeling Materiële lasten
Voor de materiële lasten wordt uitgegaan van een prijsstijging van 1,5% voor 2023.

Beleidsindicatoren
Met de laatste vernieuwing van het BBV is het opnemen van beleidsindicatoren in de programmabegroting verplicht gesteld. GGD IJsselland neemt vooralsnog alleen de verplichte beleidsindicatoren op in haar begroting (zie bijlage 10).

2. Programma Gezondheid

2. Programma Gezondheid

2.1 Inleiding

Onze activiteiten zijn gericht op een gezonde samenleving in IJsselland: vitale inwoners in een gezonde leefomgeving. Dit doen we door het uitvoeren van onderzoek, het signaleren van gezondheidsrisico's, het (samen) oplossen van bedreigingen van de gezondheid, het adviseren van gemeenten en inwoners, het bevorderen van gezond gedrag en het bieden van een vangnet voor mensen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn. Zo vergroten we gelijke kansen op een gezond leven. We werken voor én met de elf gemeenten in IJsselland en samen met diverse organisaties: voor een gezonde samenleving.

Daarbij gaan we uit van het concept Positieve Gezondheid: "Het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven." Dat is dus veel meer dan alleen ziekte en zorg. Het gaat over eigen regie en verantwoordelijkheid. Over veerkracht en potentie in plaats van over onvermogen. En het gaat over de omgeving waarin we leven.

In iedere paragraaf van dit hoofdstuk behandelen we een van de taakvelden. Per taakveld beschrijven we:

- wat we doen: niet limitatief maar ter illustratie van de aard van onze werkzaamheden waarbij waar mogelijk zoveel mogelijk een link wordt gelegd met de programmalijn(en) uit de agenda publieke gezondheid;
- ontwikkelingen: o.a. actualisatie van de ontwikkelingenbrief;
- wat we gaan meten;
- wat zijn onze vitale (regionale) netwerkpartners;
- wat het gaat kosten.

2.2 Wat gaat het kosten?

Gezondheid	**begroting**	**begroting**	**meerjarenbegroting**		
(bedragen *€ 1.000,-	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Lasten:					
Loonkosten	17.322	17.775	18.131	18.493	18.863
Kapitaallasten	119	115	117	119	122
Overige kosten	3.956	4.102	4.184	4.267	4.353
Toegerekende overhead derden	1.160	1.115	1.137	1.160	1.183
Totaal lasten	**22.558**	**23.106**	**23.569**	**24.040**	**24.521**
Baten:					
Gemeentelijke bijdrage	14.289	14.987	15.286	15.592	15.904
Financiering o.b.v. DVO	3.205	3.264	3.330	3.396	3.464
Projectfinanciering	622	939	958	977	996
Rijksbijdragen	1.119	961	980	1.000	1.020

Financering via klanttarief	2.446	2.651	2.704	2.758	2.813
Overige financiering	878	305	311	317	324
Totaal baten	**22.558**	**23.106**	**23.569**	**24.040**	**24.521**

2.3 Jeugdgezondheidszorg

Jeugdgezondheidszorg heeft tot doel het bevorderen, beschermen en bewaken van de lichamelijke, cognitieve, sociale en geestelijke gezondheid en ontwikkeling van alle jeugdigen van 0-18 jaar. Jeugdgezondheidszorg is wettelijk verankerd in de wet Publieke Gezondheid. De jeugdgezondheidszorg levert een belangrijke bijdrage aan de gezondheidswinst voor jeugdigen samen met hun ouders. En draagt samen met haar samenwerkingspartners bij aan de gewenste verandering in de zorg voor jeugd, aan de uitgangspunten en doelstellingen van de stelselwijziging jeugd: alle jeugdigen moeten gezond en veilig kunnen opgroeien, iedere jeugdige gelijke kansen op gezondheid bieden en de verschillen in gezondheid verkleinen, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen participeren in de samenleving. Jeugdgezondheidszorg doet dit door preventie, normaliseren, ontzorgen, demedicaliseren en door eerder de juiste hulp op maat te bieden.

Wat doen we ervoor?
We voeren het basispakket JGZ 0-18 uit met daarin o.a.:

- Opsporen van aangeboren aandoeningen door middel van een neonatale hielprik en gehoorscreening;
- Periodieke individuele contactmomenten in de periode van 0 tot 18 jaar met als doel het systematisch monitoren en beoordelen van de ontwikkeling, het tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen;
- Begeleidingscontacten, inloopspreekuren, telefonische en online bereikbaarheid met als doel preventieve voorlichting, advies, instructie en kortdurende begeleiding, ontzorgen en normaliseren;
- Beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en hier gemotiveerd naar toe leiden of verwijzen;
- Samenwerken met ketenpartners zoals wijkteams, scholen, kinderopvang, (para)medici, Veilig Thuis, jeugdzorg en overige partners in het sociaal domein;
- Opstellen van (school- en gemeente)rapporten op basis van informatie uit het digitale registratiesysteem;
- Het voorkomen en verminderen van de verspreiding van (infectie)ziekten door middel van uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma;
- Toeleiding naar VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie);
- Prenataal huisbezoek.

GGD	Jeugdgezondheidszorg	Individuele preventieve activiteiten	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Collectieve preventieve activiteiten	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Samenwerking	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Onderzoek, beleidsinformatie & advies	Basisproduct	Inwonerbijdrage

Uitvoering Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	Basisproduct	Inwonerbijdrage, RIVM
Aanvullende producten	Aanvullende producten	Subsidie gemeenten

Ontwikkelingen

Ontwikkelingenbrief

In de Ontwikkelingenbrief 2023 zijn een vijftal ontwikkelingen benoemd met mogelijk financiële impact voor de begroting 2023. Voor deze onderwerpen 'Verstevigen fundament publieke gezondheidszorg – jeugdgezondheidszorg', 'Toekomstagenda 'Publieke gezondheid voor de jeugd'', 'Innoveren consultatiebureaus', 'Rijksvaccinatieprogramma' en 'Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg' zijn geen nieuwe ontwikkelingen met relevantie voor de begroting te melden.

COVID-19

De voorzitters van de dagelijks besturen en gezamenlijke Directeuren Publieke Gezondheid hebben landelijk een pleidooi gehouden voor het structureel investeren in herstel én versteviging van het fundament van de publieke gezondheidszorg, inclusief de basis van de jeugdgezondheidszorg. De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat deze investering noodzakelijk is om toekomstige crisissen aan te kunnen en ook optimaal in te zetten op gezondheidsbevordering, startend bij de jeugd. We verwachten landelijk een impuls voor dit vakgebied. Vooralsnog gaan we er vanuit dat hiervoor in dat geval landelijk middelen beschikbaar komen en hiermee in de begroting 2023 geen rekening hoeft te worden gehouden.

Ondertussen bewaken we de gevolgen van de coronacrisis voor de psychosociale gezondheid van jeugdigen en nemen initiatieven om de gezondheid van deze groep te versterken en te beschermen. Voorgaande voeren we uit binnen de begroting 2023.

Wat gaan we meten?

	Realisatie 2021
Kinderen in beeld 0-18 jaar	109.181
Extra contacten 0-18 jaar	56.601
Aantal consultatiebureaus	28

Wat zijn onze vitale (regionale) netwerkpartners?

Naast gemeenten, sociale wijkteams, GGD'en en GGD GHOR Nederland:

- Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland ;
- RIVM;
- partijen in de jeugdzorg (maatschappelijk werk, jeugd-GGZ, jeugd-/jongerenwerk, jeugdzorg, Veilig Thuis);
- eerstelijns gezondheidszorg (Regionale kenniswerkplaatsen jeugd, ZonMw, huisartsenkoepels, logopedie, fysiotherapie, etc.);
- tweedelijns gezondheidszorg (medisch specialisten);
- specifiekere partners rond de volgende levensfases:
  Zwangerschap en de geboorte (verloskundige, kraamzorg, gynaecologen);
  De voorschoolse periode (kinderdagverblijven, peuterspeelzalen);
  De basisschoolperiode (primair (speciaal) onderwijs, ambtenaren leerplicht);
  De middelbare schoolperiode (voortgezet (speciaal) onderwijs, ambtenaren leerplicht).

Wat gaat het kosten?

Jeugdgezondheidszorg - Totaal baten en lasten	Begroting 2022	Begroting 2023
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Totaal baten	12.066	12.350
Totaal lasten	12.066	12.350
Resultaat	**0**	**0**

Begroting basisproducten en aanvullende producten

De begroting 2023 valt als volgt te specificeren naar basisproducten en aanvullende producten:

Jeugdgezondheidszorg	Inwonerbijdrage	Overige baten	Totaal baten	Totaal lasten	Saldo
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Basisproducten					
Basispakket JGZ 0-18	11.785	308	12.093	12.093	0
	11.785	**308**	**12.093**	**12.093**	**0**
Aanvullende producten					
Aanvullende activiteiten	0	257	257	257	0
	0	**257**	**257**	**257**	**0**
Resultaat	**11.785**	**565**	**12.350**	**12.350**	**0**

De inwonerbijdrage is in bijlage 1 per gemeente gespecificeerd.

2.4 Infectieziektebestrijding

Mensen beschermen zichzelf tegen ziekten maar vertrouwen er ook op dat de overheid hen beschermt als er risico's zijn op infectieziekten. Dat is een taak van de GGD. We brengen deze ziekten in beeld en voorkomen ze. Denk bijvoorbeeld aan tuberculoseonderzoeken, bestrijding en beheersing van infectieziekten zoals het coronavirus, inentingen en het spreekuur seksuele gezondheid. Het doel van infectieziektebestrijding is het voorkómen van infectieziekten, het opsporen van infectieziekten en het voorkómen van verdere verspreiding. Voornaamste basis voor deze taak vormt de wet Publieke Gezondheid.

Wat doen we ervoor?

Ieder jaar inventariseren we met onze gemeenten de instellingen met een verhoogd risico op infectieziekten door micro-organismen en bespreken we welke inzet wij daarop plegen. Het gaat om instellingen en activiteiten die onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen, en waar verder geen toezichthoudende instantie voor is. Daarnaast adviseren we (zorg-) instellingen over hygiëne en infectiepreventie en we voeren hygiëneaudits uit bij tattoo-, piercing-, en prostitutiebedrijven. En onze adviezen helpen reizigers veilig op weg met voorlichting en vaccinaties.

GGD	Infectieziektebestrijding	Infectieziektebestrijding algemeen	Basisproduct	Inwonerbijdrage, Rijksbijdrage, Zorgverzekeraar
		TBC-bestrijding	Basisproduct	Inwonerbijdrage, Zorgverzekeraar
		Seksuele gezondheid	Basisproduct	Inwonerbijdrage, RIVM, Subsidie VWS
		Infectieziektebestrijding -Technische hygiënezorg (THZ)	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		TBC-diagnostiek op aanvraag	Aanvullend product	Tarief (aanvrager)
		Reizigersadvisering	Aanvullend product	Tarief (aanvrager)
		Beroepsgebonden vaccinaties	Aanvullend product	Tarief (aanvrager)
		THZ - Prostitutiebedrijven	Aanvullend product	Tarief (gemeente of instelling)
		THZ - Tattoo- en piercingshops	Aanvullend product	Tarief (instelling)

Ontwikkelingen

Ontwikkelingenbrief

In de Ontwikkelingenbrief 2023 zijn drie ontwikkelingen benoemd met mogelijk een financiële impact voor de begroting 2023. Er zijn voor deze onderwerpen 'Verstevigen fundament publieke gezondheidszorg – infectieziektebestrijding', 'Minder inkomsten als gevolg van de coronacrisis' en 'Regeling aanvullende Seksuele Gezondheidszorg, geen nieuwe ontwikkelingen met relevantie voor de begroting te melden.

COVID-19

De uitbraak van COVID-19 laat zien dat een goed uitgerust en georganiseerd product Infectieziektebestrijding met voldoende expertise van professionals als artsen en verpleegkundigen regionaal noodzakelijk is. We verwachten daarom landelijk een impuls voor dit vakgebied; uitbreiding taken, functies of andere positionering. Vooralsnog gaan we er vanuit dat hiervoor in dat geval landelijk middelen beschikbaar komen en hiermee in de begroting 2023 geen rekening hoeft te worden gehouden.

Wat gaan we meten?

	Realisatie 2021
Inspecties tatoeage- en piercingshops	27
Inspecties seksinrichtingen	0
Meldingen infectieziekten/meldingsplichtig:	207 / 56
Meldingen over locaties met infectieziekterisico voor publieke gezondheid/meldingsplichtig:	128 / 118
Telefonisch vragen over infectieziekten:	732
Consulten seksueel overdraagbare aandoeningen (soa)	3.031
Gevonden soa (vindpercentage)	29%
Consulten reizigerszorg	3.057
Consulten TBC	469
Patiënten TBC	18

Wat zijn onze vitale (regionale) partners?
Naast gemeenten, GGD'en en GGD GHOR Nederland:
Landelijk: RIVM, LCI, IGZ, NVWA, SOA-Aids Nederland, LCHV, NVWA.
Regionaal: Huisartsen, Laboratoria, Ziekenhuizen, Medische specialisten, thuiszorg, verslavingszorg, kinderdagverblijven, scholen, apothekers, KNCV, arbodiensten, ROAZ, Centrum seksueel geweld, Veiligheidsregio IJsselland, Omgevingsdienst.

Wat gaat het kosten?

Infectieziektebestrijding - Totaal baten en lasten	Begroting 2022	Begroting 2023
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Totaal baten	2.898	2.948
Totaal lasten	2.898	2.948
Resultaat	**0**	**0**

Begroting basisproducten en aanvullende producten
De begroting 2023 valt als volgt te specificeren naar basisproducten en aanvullende producten:

Infectieziektebestrijding	Inwonerbijdrage	Overige baten	Totaal baten	Totaal lasten	Saldo
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Basisproducten					
Infectieziektebestrijding algemeen	781	63	844	844	0
TBC-bestrijding	214	82	296	296	0
Seksuele gezondheid	126	726	852	852	0
Infectieziektebestrijding - Technische hygiënezorg				(Infectieziektebestrijding algemeen)	
	1.121	**870**	**1.991**	**1.991**	**0**
Aanvullende producten					
TBC-diagnostiek op aanvraag				(TBC-bestrijding)	
Reizigersadvisering	-20	978	957	957	0
Beroepsgebonden vaccinaties				(Reizigersadvisering)	
THZ-Prostitutiebedrijven				(Infectieziektebestrijding algemeen)	
THZ-Tattoo- en piercingshops				(Infectieziektebestrijding algemeen)	
	-20	**978**	**957**	**957**	**0**
Resultaat	**1.100**	**1.848**	**2.948**	**2.948**	**0**

Door het afronden op € 1.000 ontstaan kleine afrondingsverschillen.

De inwonerbijdrage is in bijlage 1 per gemeente gespecificeerd.

2.5 Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners

Onder het taakveld Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners vallen taken op het terrein van de maatschappelijke zorg, openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), forensische geneeskunde, en gezondheidszorg voor asielzoekers en statushouders.

Wat doen we ervoor?
Binnen GGD IJsselland bieden we beleidsmatige ondersteuning en het secretariaat ten behoeve van de producten van maatschappelijke zorg en OGGZ. We organiseren adequate hulpverlening aan mensen die hun woning en/of erf vervuilen door ziekte, onmacht, verzameldwang of andere redenen. Met als doel het terugdringen van gezondheidsrisico's voor de bewoner en het terugdringen van overlast voor de directe omgeving. We beoordelen meldingen bij de Centrale Toegang, hebben de beslissende stem in toewijzing van een traject na screening en bewaken deze trajecten. We onderzoeken en beschikken aanvragen maatschappelijke opvang en beschermd wonen op GGZ-grondslag. We coördineren de somatische zorg voor onverzekerden. We bieden een vangnet voor zorgwekkende zorgmijders en gezinnen waarover zorgen bestaan ten aanzien van minderjarige, thuiswonende kinderen en waarbij de ouders zich zorg mijdend opstellen. Met het doel de mensen toe dan wel terug te leiden naar de reguliere zorg. We bieden trajectbegeleiding aan jongeren tussen de 15 en 25 jaar die niet over een stabiele woon- of verblijfplaats beschikken.

We verrichten als GGD IJsselland lijkschouwingen, onderzoeken en rapporteren aan de officier van justitie inzake gevallen van niet-natuurlijke dood en euthanasie; voeren medisch-technisch onderzoek uit en rapporteren inzake letsels, geweld en zedendelicten voor politie en justitie; we verzorgen de arrestantenzorg voor de politie. Het team Forensische geneeskunde werkt dus voor gemeenten, politie en OM.

Statushouders bieden we voorlichting en informatie aan ten aanzien van het thema Gezondheidszorg in Nederland en het thema Seksuele Gezondheid. In het asielzoekerscentrum voeren we taken als jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, THZ en gezondheidsvoorlichting uit.

GGD	Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners	Beleid en secretariaat OGGZ	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Hygiënische probleemhuishoudens	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Forensische geneeskunde – voorziening en lijkschouw	Basisproduct	Inwonerbijdrage, Tarief (aanvrager)
		Gezondheidsvoorlichting statushouders	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Ketenregie dak- en thuislozen	Aanvullend product	Acht gemeenten o.b.v. DVO
		Onderzoeken van en beschikken op aanvragen maatschappelijke opvang en beschermd wonen op GGD-grondslag	Aanvullend product	Acht gemeenten o.b.v. DVO

Coördinatie somatische zorg onverzekerden	Aanvullend product	Tarief centrumgemeente Zwolle
Team VIA	Aanvullend product	Acht gemeenten o.b.v. DVO
Team Zwerfjongeren	Aanvullend product	Acht gemeenten o.b.v. DVO
Forensische geneeskunde	Aanvullend product	Politie o.b.v. DVO
Publieke Gezondheid Asielzoekers	Aanvullend product	GGD GHOR Nederland o.b.v. DVO

Ontwikkelingen

Ontwikkelingenbrief

In de Ontwikkelingenbrief 2023 zijn een viertal ontwikkelingen benoemd met mogelijk financiële impact voor de begroting 2023. Voor het onderwerp 'Snijvlak zorg en veiligheid', 'Verhoogde instroom asielzoekers' en 'Forensische geneeskunde' zijn er geen nieuwe ontwikkelingen met relevantie voor de begroting te melden. Hieronder volgt update voor het onderwerp 'decentralisatie beschermd wonen'.

- Het Rijk en de gemeenten zijn overeengekomen om vanaf 2023 beschermd wonen door te decentraliseren naar alle gemeenten. De invoering van een nieuw objectief verdeelmodel was ook voorzien voor 2023 maar is door de 'trage' kabinetsformatie met minimaal een jaar uitgesteld waardoor centrumgemeenten tot minimaal 2024 verantwoordelijk blijven voor beschermd wonen. De begroting onder de DVO voor Centrale Toegang en Beschermd wonen verschilt, vanwege het traject van doordecentralisatie met acht gemeenten in IJsselland, inhoudelijk op drie punten. De begroting voor 2023 wijkt echter nagenoeg niet af van de begroting 2022.

Wat gaan we meten?

	Realisatie 2021
Meldingen team VIA	516
Meldingen team Zwerfjongeren	94
Meldingen team Hygiënische probleemhuishoudens	78
Meldingen team VIA - verplichte GGZ	29
Meldingen Meldpunt Centrale Toegang - maatschappelijke opvang	365
Meldingen Centrale Toegang - beschermd wonen	1371
Meldingen Centrale Toegang - toegekende aanvragen beschermd wonen	756
Lijkschouwingen	487
Letselrapportages	335
Arrestantenzorg: medische zorg bij bezoek	1.182
Arrestantenzorg: telefonisch zorgadvies	290
Voorlichtingen aan statushouders in het kader van hun inburgeringstraject	14
Psychosociale hulpverlening	12

Wat zijn onze vitale (regionale) partners?

Naast gemeenten, GGD'en en GGD GHOR Nederland:

- kennisinstellingen en zorgaanbieders in de GGZ
- welzijnsinstellingen
- hulpverlenende instellingen, ziekenhuizen, huisartsen
- Veilig thuis, Politie en Openbaar Ministerie
- ISK

Wat gaat het kosten?

Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners - Totaal baten en lasten	Begroting 2022	Begroting 2023
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Totaal baten	4.933	4.975
Totaal lasten	4.933	4.975
Resultaat	**0**	**0**

Begroting basisproducten en aanvullende producten

De begroting 2023 valt als volgt te specificeren naar basisproducten en aanvullende producten:

Versterken gezondheid en veiligheid kwetsbare inwoners	Inwonerbijdrage	Overige baten	Totaal baten	Totaal lasten	Saldo
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Basisproducten					
Beleid en secretariaat OGGZ	250	0	250	250	0
Hygiënische probleemhuishoudens	159	0	159	159	0
Forensische geneeskunde – voorziening en lijkschouw	40	727	767	767	0
Gezondheidsvoorlichting statushouders	147	339	486	486	0
	597	**1.065**	**1.662**	**1.662**	**0**
Aanvullende producten					
Centrale toegang dak – en thuislozen	0	2.083	2.083	2.083	0
Onderzoeken van en beschikken op aanvragen maatschappelijke opvang en beschermd wonen op GGD-grondslag					(Centrale toegang dak- en thuislozen)

Coördinatie somatische zorg onverzekerden				(Centrale toegang dak- en thuislozen)	
Team VIA	0	752	752	752	0
Team Zwerfjongeren	0	135	135	135	0
Overige aanvullende projecten	0	343	343	343	0
	0	**3.313**	**3.313**	**3.313**	**0**
Resultaat	**597**	**4.378**	**4.975**	**4.975**	**0**

Door het afronden op € 1.000 ontstaan kleine afrondingsverschillen.

De inwonerbijdrage is in bijlage 1 per gemeente gespecificeerd.

2.6 Onderzoek, beleid en preventie

GGD IJsselland verricht haar taken op het gebied van beleid en onderzoek voor en in opdracht van gemeenten. De uitvoering van deze taken worden deels bepaald door bepalingen in de Wet publieke gezondheid en het Besluit publieke gezondheid. Voor het realiseren van beleidsdoelstellingen is het maken van verbinding met gemeenten, regionale en lokale (keten)partners en doelgroepen) en het verzamelen en delen (van kennis, resultaten, epidemiologische gegevens) van groot belang.

Wat doen we ervoor?
Gemeenten of ketenpartners adviseren op verschillende beleidsdomeinen, verschillende doelgroepen of op specifieke thema's binnen het lokaal gezondheidsbeleid. Gemeenten begeleiden bij de totstandkoming van de lokale gezondheidsnota's. Inhoudelijk bijdragen aan ambtelijk en bestuurlijk overleg publieke gezondheid, thematische bijeenkomsten / workshops over lokaal gezondheidsbeleid voor beleidsmedewerkers van gemeenten, deelnemen aan en coördineren van (sub)regionale netwerken gezondheid-zorg-welzijn.

In beeld brengen van gezondheid van inwoners en de factoren die met deze gezondheid samenhangen, zoals leefstijl, zorg en fysieke en sociale omgeving, door middel van signalering, monitoring en epidemiologisch onderzoek. Verzamelen gegevens door en uitvoeren van gezondheidsmonitoren en wijkgezondheidsprofielen.

Bevorderen en behouden van de gezondheid van de gehele bevolking in de regio, en specifiek van risicogroepen zoals jongeren, volwassenen met een lage sociaal economische status (SES) en ouderen. Onder andere door deel te nemen aan lokale netwerken en het coördineren van programma's en projecten met als doel een effectieve en efficiënte aanpak van regionale gezondheidsproblemen. Maar ook door intern kennis ter beschikking te stellen en advies te geven aan management en medewerkers en te ondersteunen bij het ontwikkelen van beleid.

Signaleren en onderzoeken van gezondheidsrisico's in relatie tot milieufactoren.

GGD	Onderzoek, beleid en preventie	Advisering en ondersteuning lokaal en regionaal gezondheidsbeleid en regionale samenwerking	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Proactief informeren en signaleren bijv. via (epidemiologisch) onderzoek	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Gezondheidsbevordering	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Beleidsadvisering intern GGD IJsselland	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Milieu en Gezondheid	Basisproduct	Inwonerbijdrage, GGD Twente
			Aanvullend product	Tarief (aanvrager)

Ontwikkelingen

Ontwikkelingenbrief

In de Ontwikkelingenbrief 2023 zijn een tweetal ontwikkelingen benoemd met mogelijk financiële impact voor de begroting 2023. Voor deze onderwerpen 'Verstevigen fundament publieke gezondheidszorg – gezondheidsbevordering' en 'Positief Gezond IJsselland' zijn geen nieuwe ontwikkelingen met relevantie voor de begroting te melden.

Wat gaan we meten?

	Realisatie 2021
Totaal aantal meldingen en adviezen Milieu & Gezondheid	200

Wat zijn onze vitale (regionale) partners?

Naast gemeenten, GGD'en en GGD GHOR Nederland:

Landelijk: RIVM, Ministerie voor I&M

Regionaal: zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijsinstellingen, Regionale Zorgalliantie Zwolle, Vitaal Vechtdal, Salland United, Bestuurstafel Leefomgeving regio Zwolle, RSJ, Adviesgroep verstedelijking regio Zwolle, Samen buiten de oevers, Provincie Overijssel, zorgverzekeraar, huisartsen, medisch specialisten, thuiszorg, woningcorporaties.

Wat gaat het kosten?

Onderzoek, beleid en preventie - Totaal baten en lasten	Begroting 2022	Begroting 2023
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Totaal baten	1.336	1.500
Totaal lasten	1.336	1.500
Resultaat	**0**	**0**

Begroting basisproducten en aanvullende producten
De begroting 2023 valt als volgt te specificeren naar basisproducten en aanvullende producten:

Onderzoek, beleid en preventie	Inwonerbijdrage	Overige baten	Totaal baten	Totaal lasten	Saldo
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Basisproducten					
Advisering en ondersteuning lokaal en regionaal gezondheidsbeleid en regionale samenwerking	792	0	792	792	0
Proactief informeren en signaleren bijv. via (epidemiologisch) onderzoek	(Advisering en ondersteuning lokaal en regionaal gezondheidsbeleid en regionale samenwerking)				
Gezondheidsbevordering	(Advisering en ondersteuning lokaal en regionaal gezondheidsbeleid en regionale samenwerking)				
Beleidsadvisering intern GGD IJsselland	(Advisering en ondersteuning lokaal en regionaal gezondheidsbeleid en regionale samenwerking)				
Milieu en Gezondheid	402	252	654	654	0
	1.194	**252**	**1.447**	**1.447**	**0**
Aanvullende producten					
Milieu en Gezondheid					(Milieu en Gezondheid)
	0	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat	**1.194**	**252**	**1.447**	**1.447**	**0**

Door het afronden op € 1.000 ontstaan kleine afrondingsverschillen.

De inwonerbijdrage is in bijlage 1 per gemeente gespecificeerd.

2.7 Toezicht houden

De GGD houdt toezicht op veel instellingen, zoals de verschillende vormen van kinderopvang en jeugdverblijven. De toezichthouders zien toe op de naleving van de eisen die de wet stelt op het gebied van de kwaliteit van de opvang (zowel materieel als ten aanzien van het pedagogisch klimaat). Daarnaast zijn wij als GGD door de gemeenten aangewezen als toezichthouder op de kwaliteit van de voorziening die aanbieders aanbieden vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Wat doen we ervoor?
Toezicht houden in het kader van de Wet op de Kinderopvang en de Wet op de jeugdverblijven door uitvoeren van periodieke risico-gestuurde inspecties op basis van landelijke toetsingskaders, signalering en rapportage aan voorziening en gemeente, advies over handhaving aan gemeente. Toezicht houden op basis van de kwaliteitseisen die zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de Wmo, de gemeentelijke verordening en (eventuele) nadere regelgeving alsmede contract- of subsidieafspraken.

GGD	Toezicht houden	Toezicht Kinderopvang	Basisproduct	Gemeenten o.b.v. voorschot en nacalculatie
		Toezicht Jeugdinternaten*	Basisproduct	Gemeenten o.b.v. voorschot en nacalculatie
		Toezicht Wmo	Aanvullend product	Gemeenten o.b.v. DVO

* Uitvoering van dit product is belegd bij GGD Twente.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingenbrief

In de Ontwikkelingenbrief 2023 zijn geen ontwikkelingen benoemd met mogelijk financiële impact voor de begroting 2023.

Wat gaan we meten?

	Realisatie 2021
Inspecties kinderdagverblijven	364
Inspecties buitenschoolse opvang	351
Inspecties gastouderbureaus	28
Inspecties gastouders	416
Thematisch toezicht	1
Signaaltoezicht	10
Calamiteitentoezicht	19

Wat zijn onze vitale (regionale) partners?

Naast gemeenten, GGD'en en GGD GHOR Nederland:
Instellingen voor kinderopvang en gastouderbureaus.

Wat gaat het kosten?

Toezicht houden - Totaal baten en lasten	Begroting 2022	Begroting 2023
	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Totaal baten	1.324	1.334
Totaal lasten	1.324	1.334
Resultaat	**0**	**0**

Begroting basisproducten en aanvullende producten

De begroting 2022 valt als volgt te specificeren naar Basisproducten en aanvullende producten:

Toezicht houden	Inwonerbijdrage	Overige baten	Totaal baten	Totaal lasten	Saldo
	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)	(* € 1.000)
Basisproducten					
Toezicht Kinderopvang	258	782	1.040	1.040	0
Toezicht Jeugdinternaten					(Toezicht Kinderopvang)
	258	**782**	**1.040**	**1.040**	**0**

Aanvullende producten					
Toezicht WMO	0	294	294	294	0
	0	**294**	**294**	**294**	**0**
Resultaat	**258**	**1.076**	**1.334**	**1.334**	**0**

Door het afronden op € 1.000 ontstaan kleine afrondingsverschillen.

De inwonerbijdrage is in bijlage 1 per gemeente gespecificeerd.

3. Programma Service en Samenwerking

3. Programma Service en Samenwerking

3.1 Inleiding

Het programma Service en Samenwerking is ondersteunend aan het programma Gezondheid. Het programma richt zich op het bestuur en management van de GGD. Deze taken zijn organisatorisch grotendeels ondergebracht bij het team Organisatieadvies en Ontwikkeling. Het programma kent geen aanvullende producten.

De basisproducten binnen het programma Service en Samenwerking zijn:

- Bestuursondersteuning
  - voorbereiding van bestuurlijk overleg: vergaderingen van het dagelijks bestuur en van het Overleg publieke gezondheid, inclusief ambtelijke voorbereiding;
  - invulling van de kaderstellende en controlerende rol van het algemeen bestuur;
  - uitvoering van de besluiten van het algemeen- en het dagelijks bestuur.
- Voorbereiding op rampen en crises
- Kwaliteit
- Communicatie
  - communicatie met de gemeenten op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau.

3.2 Waar staan we voor?

De doelstelling van het programma Service en Samenwerking is het optimaliseren van de kwaliteit en het rendement van de samenwerking tussen en met gemeenten en partners. GGD IJsselland werkt volgens een verrijkt Governance model, waarbij het werk van de GGD op inhoud gestuurd wordt door de opdrachten van gemeenten (met de eisen die voortkomen uit de Wet publieke gezondheid als randvoorwaarde). Dit betekent:

- GGD IJsselland biedt met haar diensten meerwaarde voor gemeenten en sluit aan bij de lokale wensen van gemeenten. GGD IJsselland wordt ervaren als een dienst van en voor de 11 gemeenten in IJsselland;
- er is samenhang in het lokaal gezondheidsbeleid van gemeenten, in de samenwerkingsafspraken die de 11 gemeenten in IJsselland met elkaar maken en in de opdracht aan de Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland;
- daarnaast werkt GGD IJsselland met transparante afspraken over haar bedrijfsvoering en informatie die ondersteunend is voor inzicht, toezicht en beheer door gemeenteraden, colleges van B&W en portefeuillehouders die zitting hebben in het bestuur van de GGD;
- GGD IJsselland kent een helder besturingsconcept dat is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en daarvan afgeleide afspraken.

3.3 Wat doen we ervoor?

GGD	Service & Samenwerking	Bestuursondersteuning	Basisproduct	Inwonerbijdrage
		Voorbereiding op rampen en crises	Basisproduct	
		Kwaliteit	Basisproduct	
		Communicatie	Basisproduct	

3.4 Wat gaat het kosten?

Service & Samenwerking	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
(bedragen *€ 1.000,-	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten:					
Loonkosten	114	116	119	122	123
Overige kosten	71	72	74	75	77
Totaal lasten	**185**	**189**	**193**	**196**	**200**
Baten:					
Gemeentelijke bijdrage	185	189	193	196	200
Overige financiering	0	0	0	0	0
Totaal baten	**185**	**189**	**193**	**196**	**200**

Door het afronden op € 1.000 ontstaan kleine afrondingsverschillen.

3.5 Wat zijn de (strategische) netwerkoverleggen en -partners?

Netwerk	Doel	Partners
AB en BOPG GGD	Besturen	Gemeenten (bestuurlijk vertegenwoordiger)
Ambtelijke overleg Publieke Gezondheid (GGD)	Samenwerken	Gemeenten (ambtenaren)
Kring Oost Nederland (KON)-DPG	Afstemmen en besluiten	GGD NOG, GGD IJsselland, GGD Twente, GGD Gelderland-Midden, GGD Gelderland-Zuid.
Raad van DGP'en GGD GHOR NL	Besturen branchevereniging	25 GGD' en
Districtsveiligheidsoverleg IJsselland en algemeen	Belangen gemeenten behartigen	Veiligheidsregio IJsselland, Waterschappen, Politie, Defensie, Openbaar Ministerie

bestuur Veiligheidsregio IJsselland		
Veiligheidsdirectie IJsselland	Adviseren bestuur Veiligheidsregio IJsselland	Gemeenten, Brandweer, Politie, GHOR
Vitaal Vechtdal	Mensen stimuleren om zelf actief aandacht te besteden aan de eigen gezondheid	Gemeenten Hardenberg , Dalfsen en Ommen, Medrie, Saxenburgh groep, Fizie, Vrieling groep, Zilveren Kruis, Avero, ONVZ
Salland United	Bevorderen gezondheid en vitaliteit inwoners	Gemeente Deventer, Olst-Wijhe en Raalte, Deventer Ziekenhuis, Salland Zorgverzekeraar, HCDO, Solis, Dimence, Carinova
Regionaal Netwerk Acute Zorg Zwolle	Coördineren en regisseren regionale afstemming	Isala, GHOR NOG, GHOR IJsselland, Deventer Ziekenhuis, Saxenburgh groep, Ropcke Zweers ziekenhuis, Gelre ziekenhuizen, St. Jansdal ambulancediensten, Medrie, HCDO, Verloskundigenplein, VSV geboortezorg Salland, Huisartsenkringen, GGnet, GGZcentraal, Dimence
Brinkgreven overleg	Afstemmen over en inventariseren van knelpunten en mogelijke gaten in aanbod van verplichte zorg	Gemeenten, Zorgaanbieders GGZ, Openbaar Ministerie, Politie, NIFP, PPC
Veiligheidsnetwerk Oost		Gemeenten, Politie, Openbaar Ministerie
Regionale Zorgalliantie	Afstemmen medische en sociale domein	Isala Ziekenhuis, Medrie, IJsselheem, Icare, gemeente Zwolle, Zorgverzekeraar
Bestuurstafel Leefomgeving regio Zwolle	Samenwerken overheid, onderwijs en ondernemers	Gemeente de Wolden, Regio Zwolle, Woningbouwcorporaties, Provincie Overijssel, Bedrijfsleven
Adviesgroep Verstedelijking regio Zwolle	Bestuurlijke en maatschappelijke adviesgroep verstedelijkingsstrategie	Deelnemende gemeenten GR IJsselland, Woningbouwcorporaties, Terrein- en natuurbeheerders, Landbouworganisaties, economische belangenbehartigers
Strategisch bedrijfsvoeringsoverleg GGD'en	Afstemmen over strategische bedrijfsvoeringsonderwerpen	25 GGD'en

4. Financiële begroting

4. Financiële begroting

4.1Begroting van baten en lasten GGD IJsselland

In dit onderdeel zijn de totale baten en lasten van GGD IJsselland verwerkt. Dit betreft het totaal van de afzonderlijke programmabegrotingen en het overzicht van algemene lasten en dekkingsmiddelen.

Financiële begroting (bedragen in Euro x 1000)

Omschrijving	begroting	begroting	meerjarenbegroting(x1000)		
(bedragen * € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten:					
Loonkosten	17.436	17.892	18.250	18.615	18.987
Kapitaallasten	119	115	117	119	122
Overige kosten	4.028	4.174	4.258	4.343	4.430
Toegerekende overhead	6.644	6.992	7.132	7.275	7.420
Onvoorzien	150	152	155	158	162
Reservering	50	51	52	53	54
Totaal lasten	**28.427**	**29.376**	**29.963**	**30.563**	**31.174**
Baten:					
Gemeentelijke bijdrage	20.158	22.256	21.681	22.115	22.557
Financiering o.b.v. DVO	3.205	3.264	3.330	3.396	3.464
Projectfinanciering	622	939	958	977	996
Rijksbijdragen	1.119	961	980	1.000	1.020
Financiering via klanttarief	2.446	2.651	2.704	2.758	2.813
Overige financiering	878	305	311	317	324
Totaal baten	**28.427**	**29.376**	**29.963**	**30.563**	**31.174**

4.2 Toelichting op de financiële begroting

In deze paragraaf worden de afwijkingen in de begroting 2023 ten opzichte van de begroting 2022 toegelicht. In de begroting worden structurele lasten en baten geraamd. Incidentele budgetten worden in de loop van het exploitatiejaar middels een begrotingswijziging toegevoegd.

Ten opzichte van 2022 neemt het volume van de begroting 2023 met € 949.000 toe. De toename kan als volgt worden verklaard:

- Ontwikkeling loonindex en prijsindex € 454.000
- Toekomstbestendige Bedrijfsvoering (samen met Veiligheidsregio IJsselland) € 111.000
- Informatiebeveiliging, privacybescherming en doorontwikkeling als netwerkorganisatie € 332.000
- Suïcidepreventie € 52.000

4.3 Algemene lasten en dekkingsmiddelen

Algemene lasten en dekkingsmiddelen (bedragen in Euro x 1000)

Omschrijving	begroting	begroting	meerjarenbegroting(x1000)		
(bedragen * € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten:					
Overhead	5.484	5.878	5.995	6.115	6.237
Overige					
Onvoorzien / saldo	150	152	155	158	162
Reservering	50	51	52	53	54
Totaal lasten	**5.684**	**6.081**	**6.202**	**6.326**	**6.453**
Baten:					
Overige financiering					
bijdrage gemeenten	5.684	6.081	6.202	6.326	6.453
Reserveringen					
Totaal baten	**5.684**	**6.081**	**6.202**	**6.326**	**6.453**

4.4 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage 2022			€	20.158.000
1. Ontwikkeling loon- en prijsindex Dit betreft de mutatie in de salarissen voor zover die doorwerken in de gemeentelijke bijdrage. Met betrekking tot aanvullende taken wordt de verhoging van de salarissen gecompenseerd door hogere inkomsten uit exploitatie	€	378.000		
2. Overgang naar Gemeentefonds van MenACWY	€	130.000		
3. Overgang naar Gemeentefonds van HPV (jongens)	€	95.000		
4. Samen met de VR: toekomstbestendige bedrijfsvoering als fundament	€	111.000		
5. Investeringen in de basis van de GGD	€	332.000		
6. Suïcidepreventie	€	52.000		
Totaal mutaties gemeentelijke bijdrage 2023	€	1.098.000		
Per saldo bijdrage 2023			€	21.256.000

Toelichting gemeentelijke bijdrage 2023

Ontwikkeling loonkosten/Prijsindex/Overige

De salarissen en sociale lasten zijn geïndexeerd met 2,0 % conform de kaders voor de begroting 2023, zoals door het algemeen bestuur vastgesteld op 27 januari 2022 als onderdeel van de Ontwikkelingenbrief 2023. De prijzen zijn conform de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2023 met 1,5% geïndexeerd.

5. Paragrafen op grond van de BBV

5. Paragrafen op grond van de BBV

5.1 Algemeen

De Programmabegroting 2023 bevat de volgende verplichte paragrafen:

1. Weerstandsvermogen (en risico's)
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Bedrijfsvoering
4. Verbonden partijen
5. Treasury

5.2 Weerstandsvermogen en risico's

5.2.1 Algemeen

In deze paragraaf lichten we risico's, de aanwezige weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen, toe. De jaarrekening dient als instrument voor toezicht en toetsing op het risicomanagement. Over eventuele majeure afwijkingen rapporteren we in de tussentijdse bestuursrapportages.

5.2.2 Evaluatie weerstandscapaciteit

Het weerstandvermogen laat zien hoe GGD IJsselland tegenvallers en tekorten kan opvangen zonder dat het beleid of de uitvoering in gevaar komen. De weerstandscapaciteit betreft de middelen die beschikbaar zijn om de niet geraamde kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken en bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. Uitgangspunt is dat de mate waarin financiële tegenvallers voor de organisatie kunnen worden opgevangen 'voldoende' is. Dat vereist een ratio van het weerstandsvermogen in de bandbreedte tussen 1 en 1,4.

Voor 2022 is de beschikbare weerstandscapaciteit € 635.663 (peildatum 31-1-2021). De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat we nodig hebben om alle risico's op te kunnen vangen. Op basis van het risicoprofiel 2022 is dat € 582.500. Gelet op de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit is de ratio van het weerstandsvermogen voor 2022 1,09. Dat is voldoende en daarom geen aanleiding om de benodigde weerstandscapaciteit aan te passen. De risico's, waarop deze inschatting is gebaseerd, staan hieronder in 5.2.3, waarbij de netto verwachte impact gebaseerd is op de kwantificering van risico's (peildatum: maart 2022).

5.2.3 Overzicht risico's

In onderstaande Top 10 staan de financieel significatie risico's en ook eventuele niet-financiële risico in de risicoklasse urgent. Significante risico's zijn gebeurtenissen anders dan een ramp met een aanzienlijke impact (meer dan € 50.000) en een nog niet vast te stellen kans van optreden en/of de totale omvang. Urgente risico's hebben een hoge kans en een hoge netto verwachte omvang (score 7-9). Bij de urgente risico's maken we de beheersmaatregelen inzichtelijk en voorzien we deze ook van een tijdspad en het gewenst effect. Naast de significante en urgente risico's toont dit overzicht ook de risico's die geheel of gedeeltelijk afgedekt worden door een bestemmingsreserve. Een bestemmingsreserve maakt geen onderdeel uit van het weerstandsvermogen. Indien een bestemmingsreserve ontoereikend is om een negatief resultaat te egaliseren voor het doel waar de bestemmingsreserve voor in stand is gehouden, wordt voor het tekort een beroep gedaan op de algemene reserve. Dit solidariteitsprincipe kent ook een keerzijde. Indien blijkt dat de algemene reserve onvoldoende is om

de risico's af te dekken, wordt eerst de algemene reserve op peil gebracht voordat overgegaan wordt op teruggaaf van een voordelig exploitatieresultaat aan de gemeenten.

Risico: Wegvallen toeleverancier			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Overdragen
Toelichting:	Verschillende oorzaken, zoals faillissement, kunnen ervoor zorgen dat een toeleverancier wegvalt. Dit brengt dan onvoorziene kosten met zich mee. Hierbij valt te denken aan aanbestedings- en implementatiekosten.		
Maatregel(en):	• bij aanbestedingen samenwerking zoeken met andere GGD'en • continuïteitsbepaling in contracten		
Score impact:	2	Score kans:	3
Score omvang:	6	Risicoklasse	Gemiddeld
Netto impact:	€ 150.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Geen of onvoldoende (gekwalificeerd) personeel			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel/Operationeel	Beheersmechanisme:	Verminderen
Toelichting:	Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt zijn bepaalde functies, denk aan artsen, moeilijk te vervullen. Dat brengt (onvoorziene) kosten met zich mee voor werving en selectie, inhuur en inwerken, maar ook voor opleiden en investeren in andere disciplines. Dit kan ook leiden tot het niet kunnen behalen van doelstellingen met als neveneffect imagoschade.		
Maatregel(en):	• Er worden profielartsen geplaatst vanuit de opleiding, elke 6-9 maanden volgt dan een nieuwe profielarts. • Elke team heeft een arts M&G. • Tijdelijk aannemen van een basisarts. • Opleiden van verpleegkundig specialisten. De verpleegkundig specialist is een professional die in nauwe samenwerking met de arts zelfstandig en structureel een aantal verpleegkundige en medische taken uitvoert. • Aantrekkelijk werkgeverschap vergroten. • Behouden van artsen na pensionering. • Extra en meer gericht werven. • Vergaand samenwerken in KON verband		
Score impact:	2	Score kans:	3
Score omvang:	6	Risicoklasse	Gemiddeld
Netto impact:	€ 150.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Schade na beveiligingsinbreuk			
Programma:		Doelstelling:	
Risicocategorie:	Financieel / Reputatie	Beheersmechanisme:	Verminderen

Toelichting:	Door het ontbreken van een adequate beveiligingsorganisatie- en coördinatie of bewustzijn bestaat er een kans op een beveiligingsinbreuk met mogelijk als een datalek als gevolg. Dit kan leiden tot afpersing of een boete door de Autoriteit Persoonsgegevens.		
Maatregel(en):	• implementeren beveiligingsorganisatie • implementeren beveiligingsbewustzijn (org) • implementeren IT maatregelen (technisch) • implementeren BIV classificatie • implementeren Beleid Logisch Toegangsbeveiliging • beoordelen IT leveranciers • garantie incident response en cybersecurity zorg • uitvoeren security testen		
Score impact:	2	Score kans:	2
Score omvang:	4	Risicoklasse	Gemiddeld
Netto impact:	€ 80.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Uitbraak infectieziekte			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform de wet Publieke Gezondheid voorkómen van infectieziekten, opsporen van infectieziekten en voorkómen van verdere verspreiding.
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Overdragen & Accepteren
Toelichting:	Infectieziektebestrijding heeft een personele formatie die voldoende is voor de dagelijkse taken. Bij een eventuele grote uitbraak van een infectieziekte is een sterk verhoogde personele inzet noodzakelijk. Deze onverwachte inzet van personeel brengt onvoorziene kosten met zich mee.		
Maatregel(en):	Beroep doen op vergoeding door het Rijk.		
Score impact:	2	Score kans:	3
Score omvang:	6	Risicoklasse	Gemiddeld
Netto impact:	€ 75.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Juridische procedures			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Overdragen & Vermijden
Toelichting:	Derden kunnen bezwaar tegen een besluit aantekenen en een claim indienen. Ook kan het zijn dat wij niet zonder een procedure te voeren een claim kunnen innen. Deze onverwachte procedures brengen onvoorziene kosten met zich mee.		
Maatregel(en):	• negatief uitvallende uitspraken leiden direct tot kosten c.q. te betalen bedragen op de balans. • afsluiten van verzekeringen voor schade en aansprakelijkheid.		
Score impact:	2	Score kans:	2
Score omvang:	4	Risicoklasse	Gemiddeld
Netto impact:	€ 60.000,-	Incidenteel/Structureel:	Incidenteel

Risico: Arbeidsconflict			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wet Publieke Gezondheid uitvoeren programma Gezondheid

Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Verminderen
Toelichting:	Arbeidsconflicten leiden in bepaalde gevallen tot plaatsen op non-actief of ontslag. Wanneer het conflict onverwacht is, brengt dit onvoorziene kosten met zich mee. Alleen al door de niet te verzekeren verplichting van WW.		
Maatregel(en):	Leidinggevenden en team HRM zijn erop gericht een goede afstemming tussen de belangen van de organisatie en die van de medewerkers te bewerkstelligen.		
Score impact:	2	Score kans:	3
Score omvang:	6	Risicoklasse	Gemiddeld
Netto impact:	€ 67.500,-	Incidenteel/Structureel:	Structureel

Risico: Afnemende aanvullende producten			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wetgeving of overeenkomsten uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Verminderen
Toelichting:	Aanvullende producten kunnen door de opdrachtgever worden beëindigd dan wel afnemen. In dat geval kan er sprake zijn van boventallig personeel. Te meer in de huidige arbeidsmarkt de continuïteit van (kwalitatief goede) dienstverlening gewaarborgd kan worden door personeel in dienst te nemen.		
Maatregel(en):	• Instellen van een bestemmingsreserve Risicoreserve; deze reserve dient voor het af dekken van risico's op aanvullende activiteiten. Deze reserve wordt gevoed middels een opslag in het tarief. Deze opslag wordt gereserveerd voor toekomstige (onzekere) risico's. • Naast het continu acquireren voor nieuwe opdrachten wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. • Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel en gaat de GGD meerjarige contracten aan met een opzegtermijn.		
Score impact:	2	Score kans:	3
Score omvang:	6	Risicoklasse	Gemiddeld
Netto impact:	€ 377.000,-	Incidenteel/Structureel:	Structureel
Impact weerstands-vermogen:	€ 0,-	Bestemmingsreserve:	€ 584.079,-

Risico: Afnemende inkomsten Seksuele gezondheid			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform wetgeving of overeenkomsten uitvoeren programma Gezondheid
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	Verminderen
Toelichting:	Hoewel seksuele gezondheid een basisproduct is, is een deel van de taken gefinancierd vanuit een subsidieregeling waarvoor de voorwaarden kunnen veranderen of die geheel kan komen te vervallen. In dat geval kan er sprake zijn van boventallig personeel. Te meer in de huidige arbeidsmarkt de continuïteit van (kwalitatief goede) dienstverlening gewaarborgd kan worden door personeel in dienst te nemen.		
Maatregel(en):	• Instellen van een bestemmings- en egalisatiereserve Soa-sense. • Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel.		
Score impact:	1	Score kans:	2

Score omvang:	2	Risicoklasse	Minimaal
Netto impact:	€ 26.000,-	Incidenteel/Structureel:	Structureel
Impact weerstands-vermogen	€ 0,-	Bestemmingsreserve:	€ 166.459-

Risico: Afnemende dienstverlening Publieke Gezondheid Asielzoekers			
Programma:	Gezondheid	Doelstelling:	Conform overeenkomst tussen COA, GGD-GHOR Nederland en de GGD'en in Nederland uitvoeren van taken m.b.t. PGA in IJsselland.
Risicocategorie:	Financieel	Beheersmechanisme:	
Toelichting:	Door ontwikkelingen in aantallen asielzoekers en (tijdelijke) opening dan wel sluiting van asielzoekerscentra is PGA een moeilijk te beheersen taak voor de GGD.		
Maatregel(en):	• Instellen van een bestemmingsreserve Publieke gezondheidszorg Asielzoekers. • Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel. • Langdurige overeenkomsten afsluiten.		
Score impact:	1	Score kans:	3
Score omvang:	3	Risicoklasse	Minimaal
Netto impact:	€ 40.000-	Incidenteel/Structureel:	Structureel
Impact weerstands-vermogen	€ 0,-	Bestemmingsreserve:	€ 300.000,-

5.2.4 Financiële kengetallen 2023

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. De kengetallen betreffen: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Voor een gemeenschappelijke regeling zijn deze niet allemaal van toepassing. Vermeld worden schuldquota geldleningen, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte. De kengetallen 2023 voor GGD IJsselland zijn in onderstaande tabel weergegeven:

	rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote		23%	18%
Solvabiliteitsratio		16%	25%
Structurele exploitatieruimte		0%	0%

Toelichting:

<u>Netto schuldquote</u>

Het kengetal netto schuldquote ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare

Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 18% ruimschoots het geval bij GGD IJsselland.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft aan of we op lange termijn kunnen voldoen aan onze verplichtingen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen op de balans en het totale vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Ten opzichte van de gemeenten, waarbij percentages van 30 – 40% normaal zijn, is de ratio van de GGD met 25% iets lager.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De begroting van GGD IJsselland wordt ieder jaar sluitend opgesteld. Er is daarom geen sprake van structurele ruimte in de exploitatie.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De instandhouding van vaste activa legt structureel een substantieel beslag op de middelen. Dit geldt niet voor de financiële activa en bedrijfsmiddelen, omdat die regelmatig worden vervangen. Door dit onderscheid komt in deze paragraaf alleen het onderhoud van de hoofdvestiging te Zwolle aan de orde. Voor het kantoorgebouw is een meerjarig onderhoudsplanning opgesteld. Het plan is nog niet definitief geïmplementeerd doordat afgelopen twee jaar prioriteit gegeven moest worden aan het faciliteren van de COVID-19 organisatie. Voor het meerjarig onderhoudsplan is in de begroting een jaarlijkse reservering van € 50.000 plus indexatie opgenomen. Op basis van het definitieve onderhoudsplan kan worden bepaald of dit voldoende is om de onderhoudskosten op langere termijn te dekken.

5.4 Bedrijfsvoering

GGD IJsselland wordt voor haar bedrijfsvoering voor het grootste deel ondersteund door de afdeling Bedrijfsvoering die hiërarchisch valt onder Veiligheidsregio IJsselland. De (financiële) basis voor de samenwerking vormt de 'Overeenkomst voor gemene rekening'. Daarin zijn voor de afzonderlijke kostenonderdelen die in de overeenkomst zijn benoemd verdelingspercentages berekend. De kosten binnen de gemene rekening worden gemiddeld voor 56% toegerekend aan de Veiligheidsregio en voor 44% aan de GGD. De bepalingen in de huidige samenwerkingsovereenkomst zijn onveranderd toegepast voor het opstellen van de begroting 2022.

Om goed in te kunnen spelen op de in de Ontwikkelingenbrief 2023 genoemde autonome ontwikkelingen is een toekomstbestendige bedrijfsvoering nodig. Versteviging van de ondersteuning van de organisaties van zowel Veiligheidsregio IJsselland als GGD IJsselland voor wat betreft talent-, leiderschaps- en organisatie ontwikkeling, gestructureerd gebouwenbeheer op beleidsmatig- en projectmatig niveau en een veilige en betrouwbare informatievoorziening, is vereist. Om een goed fundament voor de toekomst neer te leggen worden een aantal 'investeringen' gedaan van in totaal € 252.636. Van de GGD vraagt dit een bijdrage van 44% oftewel € 111.000.

In 2022 gaan we starten met de overgang naar HR21 als modern functiewaarderingssysteem. Dit is nodig omdat het vorige functiewaarderingssysteem dateert uit 2011 en we als GGD ook moeten investeren in goed werkgeverschap. Dit is zeker in de huidige krappe arbeidsmarkt cruciaal. Zoals in de Ontwikkelingenbrief 2023 vermeld betreft het een technische inpassing die desondanks gepaard kan gaan met een gefaseerde stijging van de loonkosten. De werkelijke stijging wordt op zijn vroegst in het najaar van 2022 bekend en kan vanaf 1 januari

2023 impact hebben op de begroting en de gemeentelijke bijdrage. Dit bedrag is dus nog niet gekwantificeerd in de kaders voor de begroting 2023. Hierover zullen wij het algemeen bestuur in de Bestuursrapportage voorjaar 2023 apart rapporteren.

5.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee GGD IJsselland een bestuurlijke ***en*** financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang wordt bedoeld een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de GGD middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op de GGD kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als de GGD bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen. Op het moment van opstellen van de Programmabegroting 2023 is bekend dat de GGD in dit kader één relatie kent:

GGD GHOR Nederland (Vereniging voor Publieke Gezondheid en Veiligheid (PGV))

GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de 25 GGD'en en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Bestuurlijk en financieel belang
Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur. GGD IJsselland betaalt op jaarbasis een contributie aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner, voor 2021 bedraagt deze contributie € 63.000.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering
Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de directeur Publieke Gezondheid van GGD IJsselland (tevens GHOR) in het algemeen bestuur. De voorzitter van het dagelijks bestuur van de GGD neemt deel in de BAC (bestuurlijke adviescommissie) Publieke Gezondheid.

5.6 Treasury

5.6.1 Inleiding

Artikel 13 van het BBV schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

5.6.2 Algemene ontwikkelingen

De GGD kent een beperkt aantal investeringen. In de begroting 2023 zijn geen nieuwe investeringen voorzien. De financieringsbehoefte van de GGD wordt steeds beoordeeld (zie ook 5.6.4).

5.6.3 Risicomanagement

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet FIDO voor de toezichthouder nodig zijn waaronder de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisicobeheer

Voor het renterisicobeheer gelden de volgende criteria:
Conform de Wet FIDO wordt de kasgeldlimiet niet overschreden. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning.
De rente typische looptijd (periode waarvoor de rente vaststaat) en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting worden zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

De renterisiconorm beperkt het rente risico op de vaste schuld. Deze wettelijke norm bepaalt dat maximaal 20% van totale omvang van de begroting in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. In de uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden zijn 2 modelstaten opgenomen om de risico's in beeld te brengen, namelijk;

- Berekening kasgeldlimiet (model A)
- Renterisiconorm (model B)

Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2022 (model A)

Kasgeldlimiet (bedrag * € 1.000)	
Omvang van de begroting 2023 (=1)	29.376
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage (=2)	8,2%
Bedrag van de kasgeld limiet (1x2)	**2.409**

Bepalen van de financieringspositie 2023	**(bedrag * € 1.000)**
Boekwaarde investeringen	7.749
Vaste financieringsmiddelen:	
Reserves en voorzieningen	2.500
-/-	
Langlopende leningen	4.289
Tekort aan financieringsmiddelen	960

Renterisiconorm (model B)

Door berekening van de renterisiconorm wordt inzicht verkregen in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. Omdat de GGD slechts één langlopende geldlening heeft afgesloten voor financiering van de huisvesting is alleen het risico op herfinanciering als gevolg van renteaanpassingen van belang. In onderstaand overzicht wordt dit risico in beeld gebracht:

(bedragen * € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
1. Renteherziening	0	0	0	0	0
2. Betaalde aflossing	252	260	269	278	287
3. Renterisico (1+2)	252	260	269	278	287
4. Renterisiconorm					
4a. Begrotingstotaal	28.427	29.376	29.963	30.563	31.174
4b. Het bij ministeriele regeling vastgestelde %	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (minimum drempel)	5.685	5.875	5.993	6.113	6.235
Toets rentersisiconorm	5.433	5.615	5.724	5.835	5.948

5.6.4 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De liquiditeitspositie wordt wekelijks opgemaakt. Op basis hiervan wordt de samenstelling van de financiering bepaald. Voor de lasten wordt de liquiditeitspositie bepaald door de uitgaven voor de exploitatie en de investeringen. De exploitatie-uitgaven zijn min of meer gelijkmatig over het jaar verdeeld. GGD IJsselland heeft één langlopende geldlening afgesloten voor financiering van de aankoop van het kantoorgebouw. De overige investeringen worden gefinancierd uit eigen vermogen. Door het beperkte aantal en omvang van de investeringen ontstaan slechts geringe schommelingen in de financieringsbehoefte. Voor de baten wordt de liquiditeitspositie met name bepaald door de gemeentelijke bijdragen en de subsidies die in het kader van diverse projecten worden ontvangen.

De gemeentelijke bijdragen worden twee keer per jaar gefactureerd. Subsidies worden meestal vooraf beschikbaar gesteld. Gerelateerd aan een evenwichtige verdeling van de exploitatielasten over het jaar is hierdoor gedurende enkele maanden per jaar sprake van voorfinanciering.

5.6.5 Rentevisie

Voor 2023 is niet voorzien dat langlopende geldleningen zullen worden afgesloten of dat overtollige financieringsmiddelen gedurende een langere periode dan een jaar zullen worden uitgezet. Het ontwikkelen van een rentevisie op financiering is derhalve niet zinvol. Aan reserves en voorzieningen wordt sinds 2018 geen rente meer toegerekend op basis van de nieuwe regelgeving in het BBV.

Bijlage 1 Overzicht gemeentelijke bijdragen

Gemeente bedrag *€ 1.000)	Aantal inwoners* per 1-1-2022	Totaal excl. voorschot kinderopvang	Voorschot toezicht kinderopvang	Totaal incl. voorschot kinderopvang
Dalfsen	29.158	1.134	42	1.177
Deventer	101.415	3.839	147	3.987
Hardenberg	61.795	2.450	90	2.540
Kampen	54.780	2.307	80	2.387
Olst-Wijhe	18.498	686	27	713
Ommen	18.468	736	27	763
Raalte	38.142	1.387	55	1.443
Staphorst	17.281	793	25	818
Steenwijkerland	44.742	1.664	65	1.729
Zwartewaterland	23.014	1.036	33	1.069
Zwolle	130.645	5.223	190	5.413
Totaal	**537.938**	**21.256**	**782**	**22.038**

Bijlage 2 Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen

Gemeente bedrag *€ 1.000)	aantal inwoners begr. 2022	aantal inwoners* begr. 2023	Totaal bijdrage 2022	Totaal bijdrage 2023	Mutatie tov 2022	afwijking in %
Dalfsen	28.901	29.158	1.077	1.134	57	5,3%
Deventer	101.236	101.415	3.655	3.839	184	5,0%
Hardenberg	61.357	61.795	2.336	2.450	114	4,9%
Kampen	54.474	54.780	2.191	2.307	116	5,3%
Olst-Wijhe	18.361	18.498	651	686	35	5,4%
Ommen	18.295	18.468	693	736	43	6,2%
Raalte	37.911	38.142	1.316	1.387	71	5,4%
Staphorst	17.261	17.281	750	793	43	5,7%
Steenwijkerland	44.341	44.742	1.586	1.664	78	4,9%
Zwartewaterland	22.823	23.014	975	1.036	61	6,2%
Zwolle	129.840	130.645	4.928	5.223	295	6,0%
Totaal	**534.800**	**537.938**	**20.158**	**21.256**	**1.098**	5,4%

* bron CBS

Bijlage 3 Overzicht personele sterkte

Organisatieonderdeel	formatie begroting 2022	Mutaties	formatie begroting 2023
Programma Gezondheid	218,4	0,0	218,4
Programma Service & Samenwerking	17,9	4,1	22,0
Totaal GGD IJsselland	**236,3**	**4,1**	**240,4**

Bijlage 4 Overzicht van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde begin begrotingsjaar 2023	Vermeerdering ten laste van exploitatie	Verminderingen ten gunste van exploitatie	Boekwaarde einde begrotings-jaar
Algemene reserves				
Algemene reserve	1.482.340			1.482.340
Totaal algemene reserves	**1.482.340**			**1.482.340**
Bestemmingsreserves				
Reserve groot onderhoud gebouw	299.920	50.000		349.920
Reserve PGA	150.000			150.000
Risicoreserve	568.000			568.000
Reserve SOA SENSE	0			0
Reserve Fase II Suïcide project	0			0
Totaal bestemmingsreserves	**1.017.920**	**50.000**		**1.067.920**
Totaal reserves GGD IJsselland	**2.500.260**	**50.000**		**2.550.260**

Bijlage 5 Overzicht van langlopende leningen

Naam geldgever	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Datum besluit van Algemeen Bestuur	Jaar van de laatste aflossing	Rente %	Restant bedrag begin dienstjaar	Bedrag van in de loop van dienstjaar op te nemen geldlening	Rente bedrag	Aflossing	Restant bedrag einde dienstjaar	Opmerking
1	2	3	4 5	6	7	8	9	10	11	12
BNG 40.85148.02	5.947.072	17-4-1996	2036	3,32	4.550.271	0	151.069	260.587	4.289.684	
TOTAAL	**5.947.072**				**4.550.271**	**0**	**151.069**	**260.587**	**4.289.684**	

Bijlage 6 Overzicht activa

Onderdeel	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	Uitbreidingen in het begrotingsjaar	Afschrijvingen in het begrotingsjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	Rentelasten	Totaal kapitaallasten
Totaal GGD IJsselland	7.749	0	285	7.464	151	412
Totalen	**7.749**	**0**	**285**	**7.464**	**151**	**412**

Bijlage 7 Overzicht taakvelden en overhead

In deze (verplichte) bijlage is het overzicht opgenomen van de (voorgeschreven) indeling in taakvelden en de verdeling daarvan over de programma's.

0 Bestuur:			
0.1 bestuur	189	189	0
0.4 Overhead	5.466	6.580	-1.115
0.5 Treasury	412	412	0
0.8 Overige baten en lasten	152	152	0
0.10 Mutaties reserves	51	51	0
0.11 Resultaat van de rekening			0
7 Volksgezondheid			0
7.1 Volksgezondheid	23.106	21.992	1.115
Totaal	**29.376**	**29.376**	**0**
Verdeling over de programma's :			
Programma Service & Samenwerking	189	189	0
Programma gezondheid	23.106	23.106	0
Overhead	5.878	5.878	0
Overige baten en lasten	51	51	0
Onvoorzien	152	152	0
Totalen	**29.376**	**29.376**	**0**

Overzicht overhead	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Loonkosten overhead	2.859	2.859	0
materiële overhead	3.019	3.019	0
Totalen	**5.878**	**5.878**	**0**

In deze (verplichte) bijlage is het overzicht opgenomen van de (voorgeschreven) indeling in taakvelden en de verdeling daarvan over de programma's. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de samenstelling van de overhead.

Vastgesteld door het algemeen bestuur van GGD IJsselland d.d. 16 juni 2022

……, voorzitter

Mevrouw A.M. van den Berg, secretaris

Bijlage 8 Balans

BALANS GGD IJSSELLAND bedragen x € 1.000						
Activa	**Rekening**	**Begroting**	**Begroting**	**Meerjarenraming**		
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa		8.044	7.749	7.464	7.189	6.924
Overige materiële vaste activa						
Totaal vaste activa	**0**	**8.044**	**7.749**	**7.464**	**7.189**	**6.924**
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen en overlopende activa		1.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Uitzettingen in Rijks schatkist		0	0	0	0	0
Liquide middelen		125	125	125	125	125
Totaal vlottende activa	**0**	**1.125**	**2.125**	**2.125**	**2.125**	**2.125**
TOTAAL ACTIVA	**0**	**9.169**	**9.874**	**9.589**	**9.314**	**9.049**
Passiva	**Rekening**	**Begroting**	**Begroting**	**Meerjarenraming**		
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve		482	1.482	1.482	1.482	1.482
Bestemmingsreserves		1.018	1.018	1.018	1.018	1.018
Nog te bestemmen resultaat boekjaar		0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	**0**	**1.500**	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**2.500**
VOORZIENINGEN		0	0	0	0	0
LANGLOPENDE SCHULDEN		4.550	4.289	4.020	3.742	3.455
KORTLOPENDE SCHULDEN						
Kasgeldlening financiering materiële activa						
Liquide middelen		0	0	0	0	0
Schulden en overlopende passiva		3.119	3.085	3.069	3.072	3.094
Totaal kortlopende schulden	**0**	**3.119**	**3.085**	**3.069**	**3.072**	**3.094**
TOTAAL PASSIVA	**0**	**9.169**	**9.874**	**9.589**	**9.314**	**9.049**

Op basis van het BBV is de geprognosticeerde balans opgenomen. De wijzigingen in het BBV richten zich mede op de vaststelling van het EMU-saldo. Het EMU-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid, dat is de gehele collectieve sector op transactiebasis. Lidstaten van de Europese Unie zijn een procedure overeengekomen die in werking kan treden als het vorderingentekort van een lidstaat groter is dan 3 procent van het bruto binnenlands product. Voor de (lokale) overheden is mede daarom de verplichting opgenomen om een balans in de begroting op te nemen. Het EMU-saldo kan hieruit worden afgeleid als het saldo van mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld. De meerjarenbalans is een samenstelling van de balansgegevens van de GGD. De realisatie 2021 en de begroting 2022 heeft als basis gediend en vervolgens is met de beschikbare gegevens een raming gemaakt voor de jaren daaropvolgend. De cijfers 2021 zijn nog niet ingevuld omdat de jaarrekening nog niet definitief is vastgesteld.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiele activa worden gewaardeerd op de historische verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving op de materiële vaste activa vindt plaats volgens de lineaire methode met inachtneming van de verwachte levensduur, Het grensbedrag waarboven investeringen worden geactiveerd bedraagt € 10.000,-.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit vorderingen, transitoria en liquide middelen. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve en de bestemmingsreserves zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Voor de aankoop van het kantoorpand is een langlopende geldlening aangegaan.

Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is tegen de nominale waarde.

Bijlage 9 Compensabele BTW

Gemeente	Totalen per gemeente begroot
Dalfsen	7.000
Deventer	18.000
Hardenberg	12.000
Kampen	11.000
Olst-Wijhe	6.000
Ommen	6.000
Raalte	7.000
Staphorst	8.000
Steenwijkerland	10.000
Zwartewaterland	6.000
Zwolle	22.000
Totaal	**113.000**

Bijlage 10 Beleidsindicatoren

De gegevens uit de programmabegroting 2023 zijn vertaald in de volgende beleidsindicatoren.

Naam indicator		Eenheid	Resultaat
Formatie	1)	FTE per 1.000 inwoners	0,45 FTE per 1000 inwoners
Bezetting		FTE per 1.000 inwoners	n.v.t. alleen voor jaarrekening
Apparaatskosten	2)	Kosten per inwoner	€ 46 \ per inwoner
Externe inhuur	3)	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2%
Overhead	4)	% van totale lasten	24%

Toelichting:

1) Dit betreft de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar 2023 op peildatum 1 januari.
2) Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (exclusief griffie en bestuur).
3) Onder externe inhuur wordt verstaan de begrote kosten voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
4) Overheadkosten: Dit betreft alle begrote kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces conform de definitie van het BBV.

www.ggdijsselland.nl

GGD IJsselland